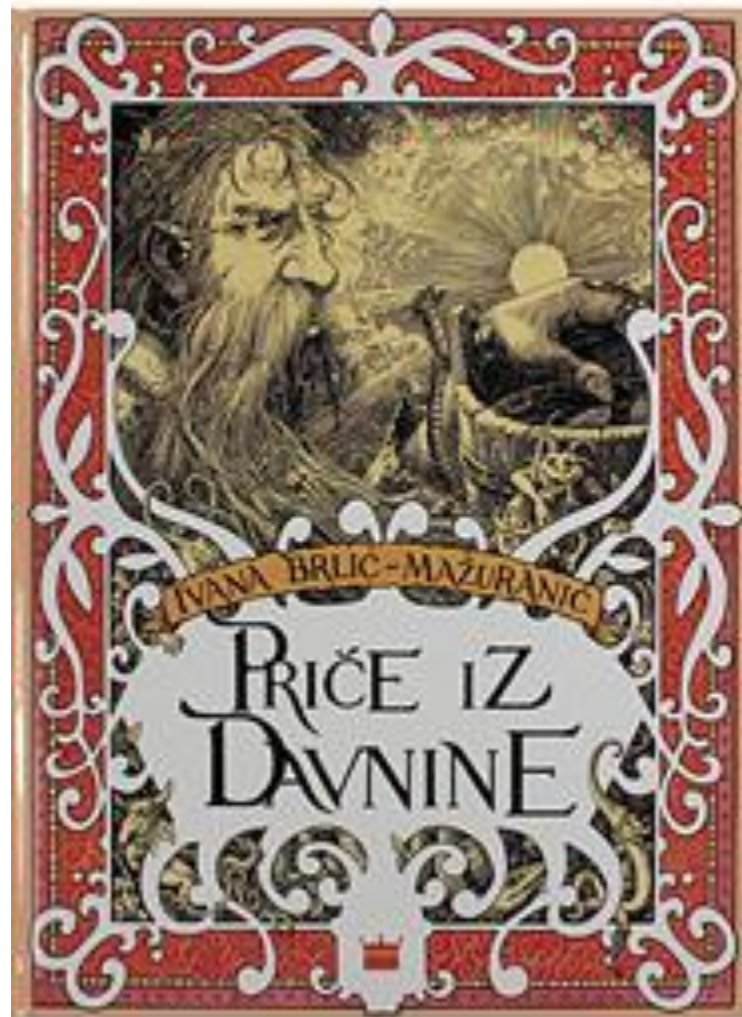

Ivana Brlić-Mažuranić:

matematika Davnine

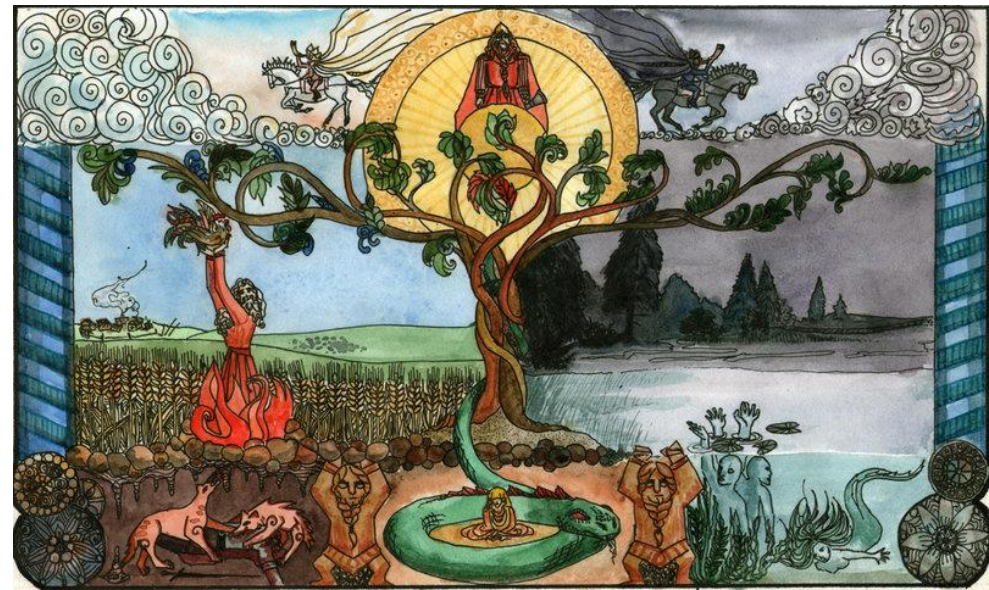

Anton Tkany: Mythologie der alten Teutschen u. Slaven. in Verbindung mit dem Wissenswürdigsten aus dem Gebiete der Sage und des Aberglaubens (Mitologija starih Nijemaca i Slavena. O onom što je vrijedno znati s područja saga i praznovjerja).

Matija Kračmanov Valjavec: Narodne pripovjedke, skupio u i oko Varaždina Matija Kračmanov Valjavec

Ivan Kukuljević Sakcinski: Arkiv za pověstnicu jugoslavensku

Afanasjev: Vozzrenija drevnih Slavjan

Pavel Josef Šafařík: *Geschichte der slawischen Sprache und Literatur nach allen Mundarten (Povijest slavenskog jezika i književnosti u svim njegovim dijalektima)*

Sama je isticala da su samo likovi i imena preuzeti iz slavenske mitologije, dok je sve ostalo – inscenacija prizora, fabula, kontekst događaja – njezina autorska tvorevina (B.-M. 1930: 289).

Izvor: Andrijana Kos-Lajtman – Jasna Horvat
IVANA BRLIĆ-MAŽURANIĆ, *PRIČE IZ DAVNINE:*
NOVA KONSTRUKCIJA IZVORA I METODOLOGIJE

Priča: Značenje:

I. ciklus: Djetinjstvo, vrijeme prirodnih sila

1. Potjeh   Izgon iz raja (gubitak jedinstva)

2. Ribar   Dualnost (nasilje, borba za opstanak u novom svijetu)

3. Regoč   Potop (kraj djetinjstva, drevnog doba, politeizma, obnova jedinstva)

II: ciklus: Mladost, vrijeme ljudi

4. Šuma   Žena i zmija (svitanje razuma, monoteizam)

5. Jaglenac   Zmaj, junak i princeza (razvoj razuma, početak uređenog društva)

6. Toporko   Trijumf monoteizma (nadmetanje pojedinca i društvenog poretka, duhovnog i svjetovnog, vrhunac razuma, odbacivanje okrutnosti, moralnost, pravedno društvo, novo jedinstvo)

III. ciklus: Zrelost, vrijeme materije

7. Neva   Idealizam (ljubav nadjačava društvene norme, prevlast razuma nad materijom, ideala nad materijalizmom, kvaliteta nad kvantitetom)

8. Jagor   Materijalizam (preokret: pobjeda materije nad razumom, industrijalizacija, gubitak kontrole, ponovno jačanje drevnih sila unutar i izvan čovjeka)

Autorica je u *Pričama iz davnike* koristila 20 različitih brojeva, ukupno 537 puta na 88 stranica teksta, što daje 6 brojeva po stranici. *Priče* se, zajedno sa naslovima, sastoje od 44 131 riječi; što znači da je svaka 82. riječ broj.

Brojeve je upotrebljavala na dva načina: da bi postigla i održala željeni ritam radnje, i kao simbole u funkciji isticanja određenih karakteristika radnje i likova.

Priče su, kao i svijet u kojem živimo utemeljene na tri osnovna ciklusa i na njihovim kombinacijama:

1. Ciklus broja 3 (klasifikacijski ciklus) – neutralno, pozitivno, negativno; tri koordinatne osi (duljina, širina, visina); prošlost, sadašnjost, budućnost

2. Ciklus broja 4 (ciklus cikličkih promjena) – proljeće, ljeto, jesen, zima; djetinjstvo, mladost, zrelo doba, starost

3. Ciklus broja 7 (potpuni ciklus ili ciklus stvaranja)) – sedam dana u tjednu; sedam faza stvaranja (stvoritelj, energija i materija, prožimanje stvoritelja i stvorenog, anorganski život, organski život, čovjek, slobodna volja)

I. Brojevi u pričama

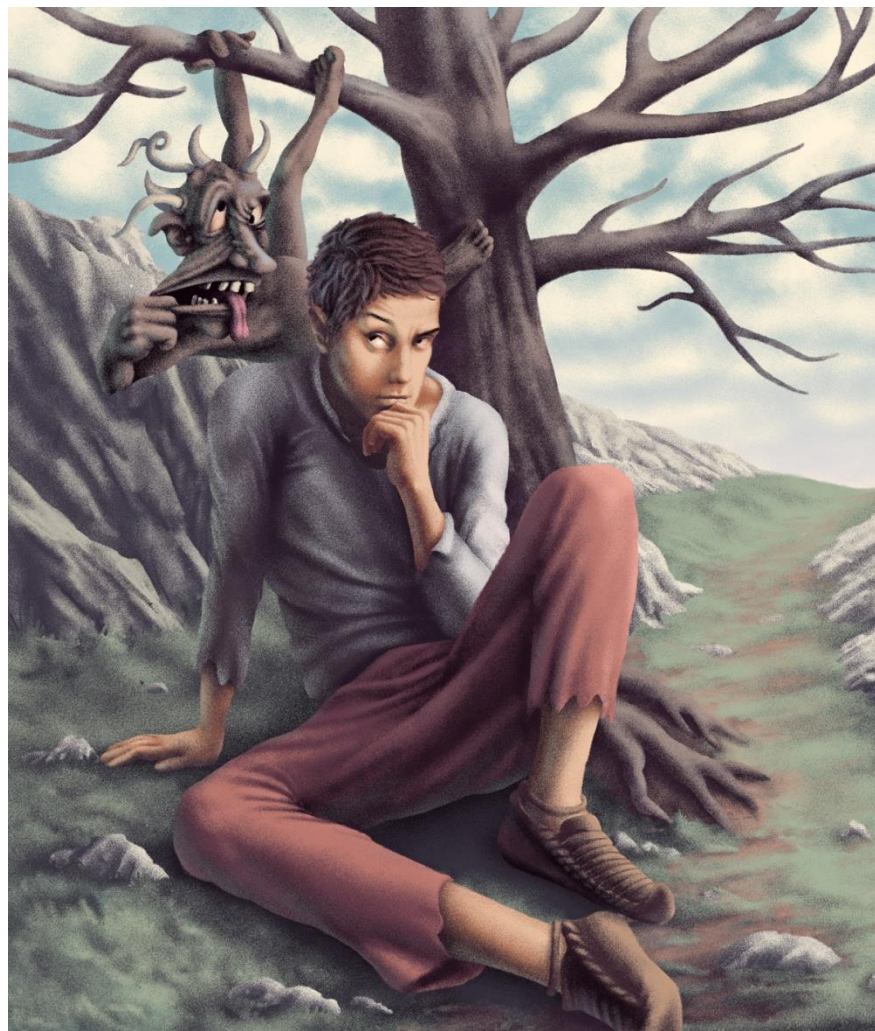

Prvi ciklus:

Djetinjstvo, vrijeme prirodnih sila

1. Kako je Potjeh tražio istinu

1 – Individualnost i dalekovidnost, ego, otac, uspravan, djelatan čovjek, počelo, temelj, **Prvobitno Sunce (Uran)**, **zrak**, $1 = \infty$, neutralni broj, neutron, ono

Neutralni broj: pomogli su i svjetlo i tama, pola preživjelih.

Brojevi: djed sa 3 unuka (ADAM), Svarožić im pokazuje 3 stvari, Bjesomar i 3 bijesa.

Od 1 (svi ljudi jednaki) nastaju još 3 klase.

Potjehov bijes čući 3 dana i smišlja.

Potjeh ostaje 3 dana uz djeda.

"Što li će meni, sinko, ta istina, kad ja, sijedi starac, mogu 3 puta umrijeti, dok joj se ti dosjetiš?"

*“ Od Jednog je nastalo Dvoje,
Od Dvoje je nastao Treći,
Od njih je nastao cijeli svijet.”
Tao Te Ching*

2. Ribar Palunko i njegova žena

2 – Sukob, razdvajanje, ali i povezivanje i povjerenje u partnerstvu, majka, Mjesec, vatra, ženski broj, proton, ona

Brojevi: *Palunko sjedi 3 dana i 3 noći u svom čunu na morskoj pučini — 3 dana sjedi, 3 dana posti, 3 dana ribe ne hvata.*

Zaboravio Palunko bijedu svoju — 3 bi godine ovako slušao gdje mu priča.

Velikog ćeš se dobra i raskoši nauživati u Kralja Morskoga, al znaj: na zemlju ne možeš da se vratiš, jer su 3 strahovite straže postavljene.

Ovako žena radila svakim danom — i već se mjesec 3 puta povratio, a Palunka svejednako nema.

Al do mora neznanoga treba proći 3 pećine od oblaka.

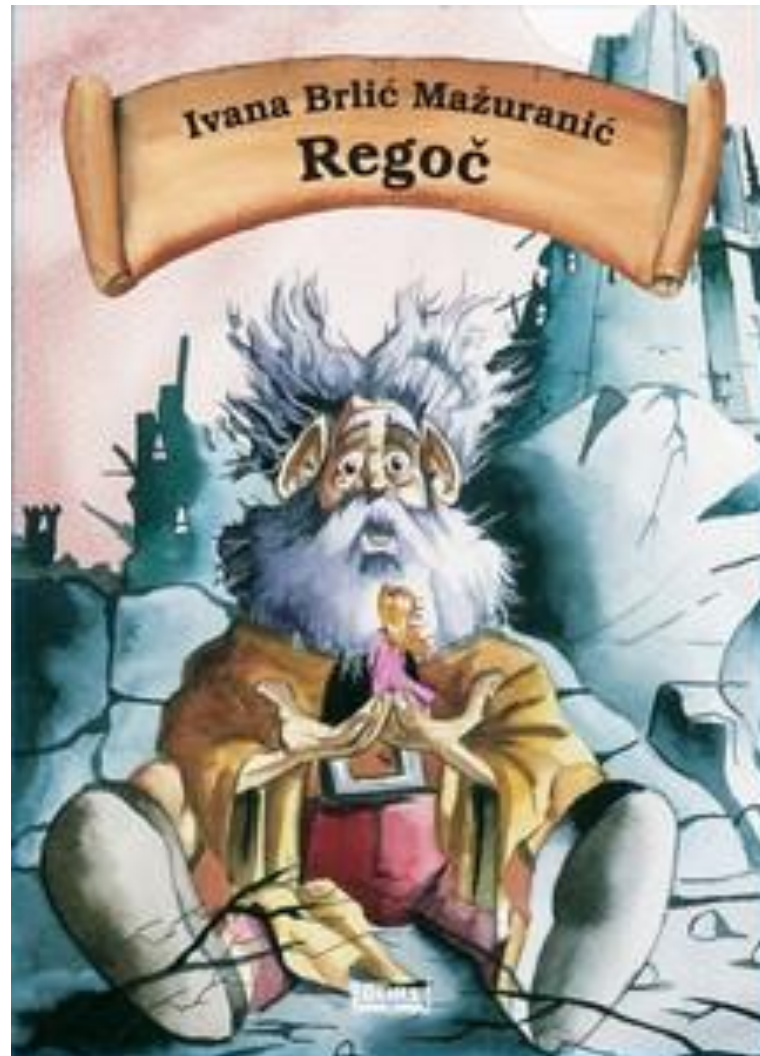
Tako širom svijeta pričaju dvojnice.

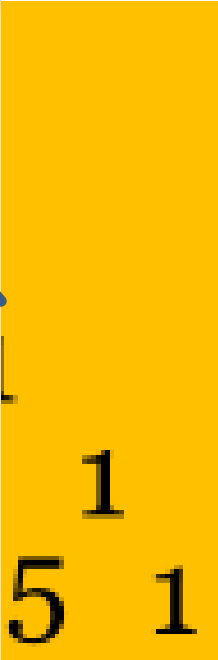
Ženski broj: prevagu donose ribareva žena, njezina majka i Zora-djevojka.

3. Regoč

3 – Sveukupnost, dovršenost, kreativnost i
imaginacija, sin, Jupiter, voda, muški broj, elektron,
on

*Muški broj: Regoč spašava Kosjenku i zaustavlja
poplavu.*

Brojevi: *No najviše joj se svidjelo, kad projuriše ukraj jednog kraja, gdje bijaše gora a na njoj divna šuma, pod gorom 2 zlatna polja kao 2 zlatne marame, na njima 2 bijela sela kao 2 bijela goluba, a malo podalje velika voda.*

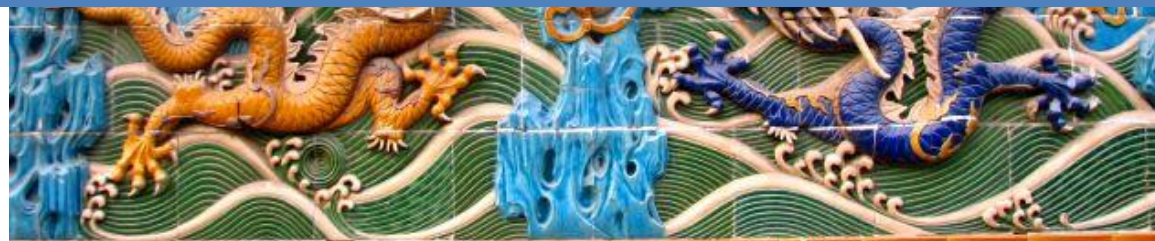

Poigrala se, pregledala i nadivila se, a onda opazi još jedan vrlo tanani štapić od bjelokosti, koji bijaše oslonjen o jedan silni stup. A upravo samo ovaj tanki štapić držaše onaj silni stup, da se ne sruši, jer stup bijaše od vode posvema izlizan. I zato bijaše Bog onako spustio štapić — i oslonio se taj štapić pod zemljom o stup.

Ali Kosjenka se upita: "Zašto li upravo onaj štapić tamo stoji?"

I pođe te odmakne štapić, da ga ogleda.

Kad al Kosjenka prihvati štapić i odmakne ga, zaječe podzemni putevi, zanjih se čitav onaj silni stup, zanjih se, uruši se i osu se čitavo brdo zemlje.

1. Tupost-dobrota

2. Pohlepa-odlučnost

3. Zloba-snalažljivost

*Drugi ciklus:
Mladost, vrijeme ljudi*

4. Šuma Striborova

4 – Potpunost i sveobuhvatnost, svrhovitost i postignuće, materija, razum, disciplina, red, **Saturn**, zemlja

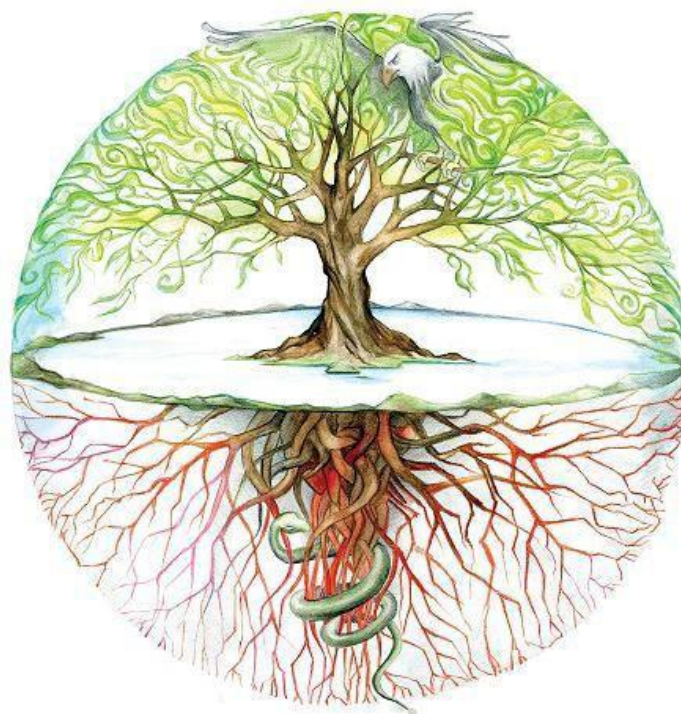

SAD DA JE ONO BIO SIGURAN I
DOSJETLJIV MOMAK I MAHNUO
SJEKIROM NA NJU, POSTALA BI
DJEVOJKA OPET ZMIJOM, UTEK-
LA BI I - NIKOMU NISTA.

Brojevi: I odmah se Malik popne na glogov grm, zviznu u prste, a ono iz mraka preko strništa dokasa k njima jelen i 12 vjeverica.

Sjedio je sred šume, u dubu tako velikom, da je u njem bilo 7 zlatnih dvorova i osmo selo, srebrnom ogradicom ograđeno.

Ženski broj: pobjedu donosi majka.

Morala je pak ta šuma ostati začarana, doklegod u nju ne stupi onaj, kojemu je milija njegova nevolja nego sva sreća ovoga svijeta.

5. Bratac Jaglenac i sestrica Rutvica

5 – Sklad, ravnoteža, sloboda i zadovoljstvo, eter,
Merkur, komunikacija

Muški broj: Relja pobjeđuje Zmaja i svoju nasilnu prirodu: odricanje od moći u ime mira – najveća moguća pobjeda, pobjeda nad samim sobom, ali i Rutvica i Jaglec i majke (obje).

Brojevi: U Kitež-planini bijaše se još zaklonio posljednji Zmaj Ognjeni, a dvorilo ga 7 vila Zatočnica.

7 dana vila dozivala, 7 dana Rutvica odgovara. "Idem majko, donijet ću pojas i križić, ma gdje bili! Triput će mi ojačati snaga kneževska na pogledu njihovu!"

"Jesi li ih možda ostavila na dnu svojeg tvrdog grada, u sedmom podrumu, pod 7 ključeva?"

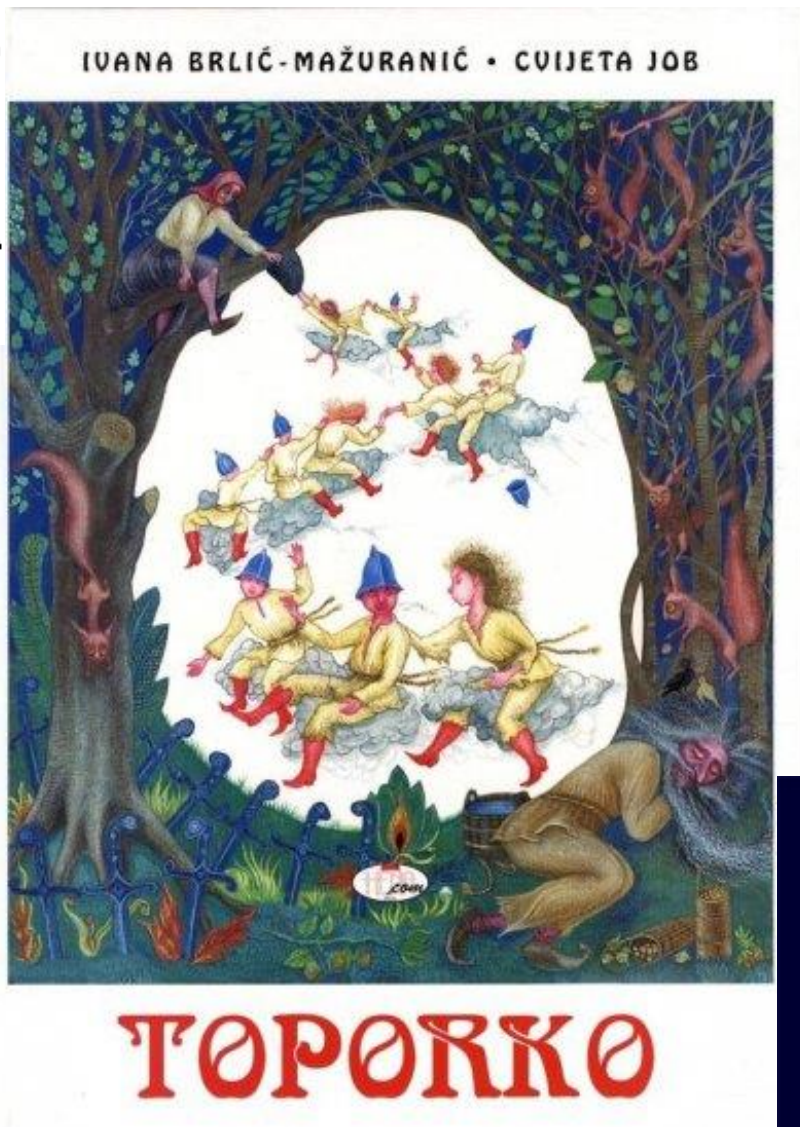
"Nisam, sine, i dobro je da nisam, jer je neprijatelj ušao u moj tvrdi grad, otvorio je i razvalio utrobu njegovu, pretražio je devetore podrume i nahranio konje svoje biserom iz riznica mojih."

Daleko je do Kitež-planine, ali Relja lako puta saznavашe, jer je Kitež-planina poznata i u sedmom carstvu sa svoje strahote.

Kad je Relja za 7 dana puta stigao k majci, uz prozor ga majka dočekala, pak ga gleda: ide Relja, bez sablje, bez križa i bez pojasa.

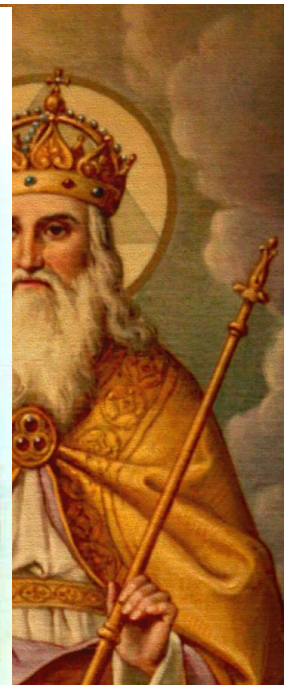
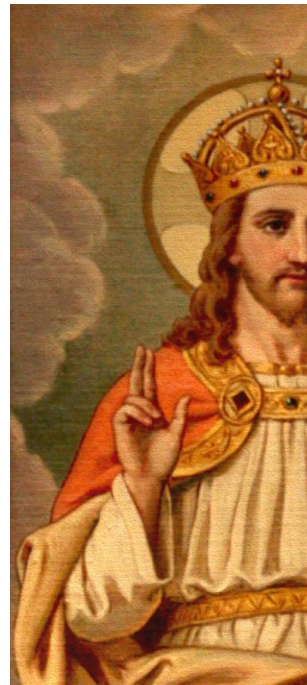
6. Lutonjica Toporko i devet Župančića

6 – Savršenstvo, pobjeda, materijalna dobit, briga za porodicu i društvo, harmonija, stabilnost, **Venera**

9 – Opraštanje, bezuvjetna ljubav, služenje, iskrenost i idealistički pogled na svijet, **Neptun**

*Ženski broj: pobjeđuje Toporko, uz pomoć bake.
(anomalija) – narušavanje ženskog principa.*

Brojevi: Na rudinici probilo iz zemlje 9 javorića, ali im niotkuda vode nema.

U tome se ljeta 3 puta izmijenilo, te jednoga jutra župan Jurina izišao na kulu grada svoga.

Neka ti usijeku 9 javorića, neka ti donesu 9 panjića. A ti pripremi 9 kolijevki i naredi 9 dadilja, nek zibaju panjiće od prve zvijezde pa do pola noći. Kada bude noći o ponoći, oživjet će 9 panjića, i evo ti u dvoru 9 župančića.

Dok se one oda sna prenule, al u kolijevkama 9 momčića k'o 9 rumenih jabuka.

Ovo ti je crni čavlić, 3 put prekovan.

Župan darivao sinovima 9 vrančića i 9 tankih kopalja.

Pripovjedi mu, kako u njeg 9 braće imade, 9 javorića, 9 kićenih župančića.

4. *Povodljivost- požrtvovnost*

5. *Ratobornost-mirotvorstvo*

Oružje-um

Vlast-religija

Politeizam-monoteizam

6. *Nemilosrdni razum - mudrost*

Treći ciklus: Zrelost, vrijeme materije

7. Sunce djevoj i Neva Nevičica

7 – Mudrost, duhovnost, sveukupnost promjene, Sunce

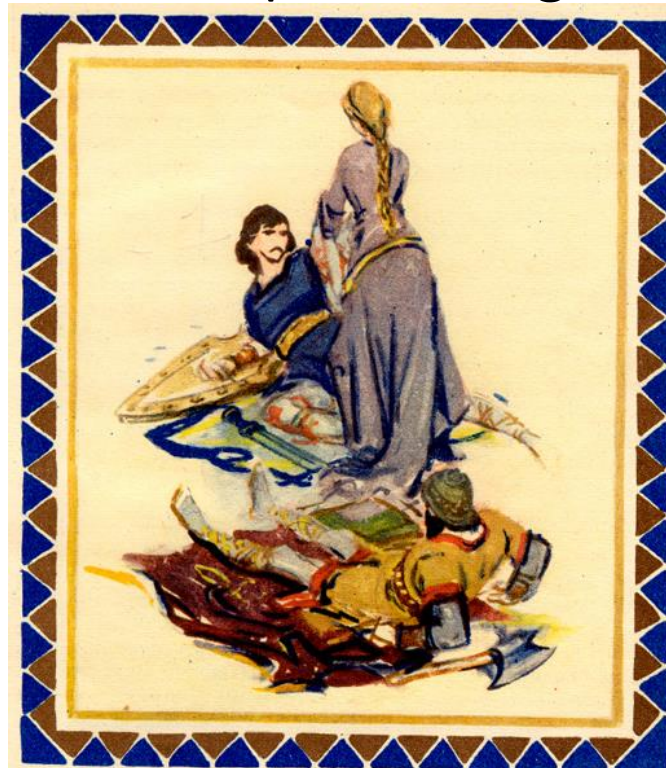

Muški broj: pobjeđuje Sunce, uz pomoć Mokoš.

Brojevi: Pofalit će mi za pogaču kolednicu, jer eto u mene 6 sinova, a sedmo unuča Sunce danas mi se rodilo.

Oko hrastove gradine 3 okopa, a nasred gradine čađavi dom.

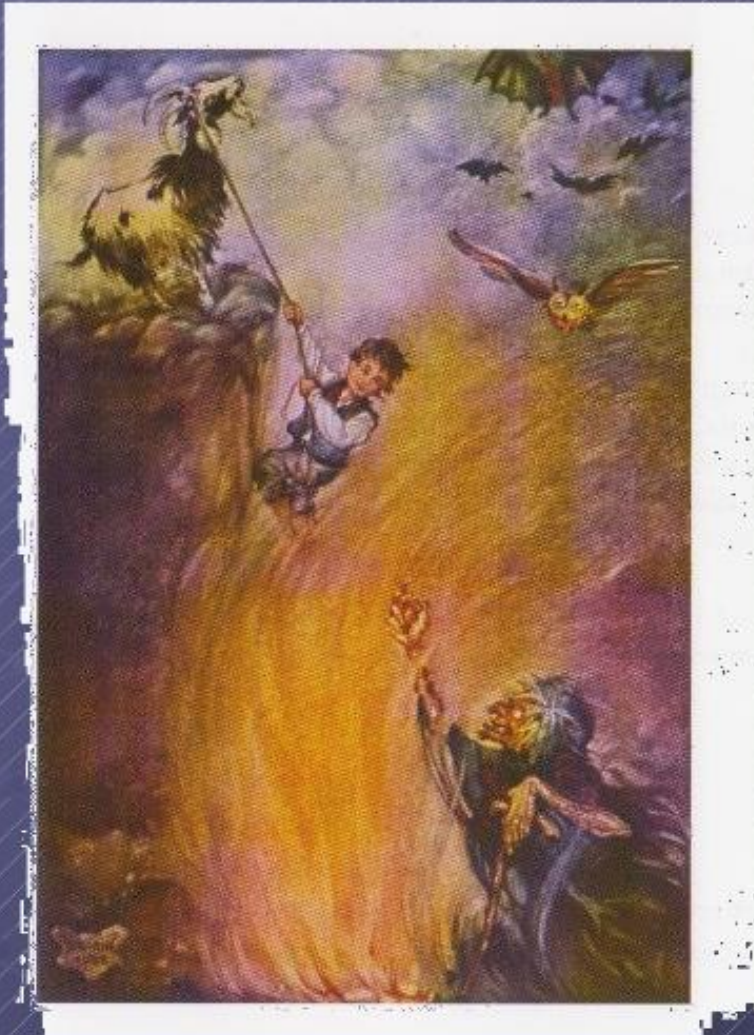
Uzvaše 20 junaka i 20 ubogih sirota, a više naroda i ne bilo u pustoj banovini. (20 – snaga, strast, visoki ideali)

8. Jagor

8 – Ravnoteža, društvena moć, koncentrirana energija, ispravno djelovanje, Mars

JAGOR

*Brojevi: Oko gumna 12 peći: 6 crvenih, iz njih crven plamen bije, a 6 žutih, iz njih žuti plamen bije.
Vani mjesečina, na mjesečini koliba i pojata ko dvije šačice, a polje i dvorište ko 2 dlana — sve pleterom opleteno. Polje u 3 sloga, sva 3 izorana.
Tako dan za danom — za sva 4 dana.*

*Ženski broj: pobjeda drevnih sila i prirode –
spisateljčina želja, u stvarnosti to se (još) nije desilo –
pobjeda maćehe i Poludnice.*

Sedma: Čovjek uz pomoć razuma ovladava materijom.

Osma: industrijalizacija, povratak drevnih sila, Bagan ometa maćehu uz pomoć malih stvari: zrna pšenice, niti vune i vlati sijena.

IBM završava s ovom pričom, koja ima istu poruku kao i prva: povratak na početak, miran suživot sa drugim ljudima i sa prirodom – povratak u raj.

“Čovjek je rođen slobodan, a ipak je posvuda u okovima. Ljudski je razvoj krenuo krivim putem s prvom osobom koja je, nakon što je ogradila komad zemlje, rekla: “Ovo je moje.”” - Rousseau

*7. Materijalno-ljubav
Neposluh-odgovornost*

*8. Želja za ugodom,
neradom, dobrim životom-
manipulacija materijom
(industrijalizacija)*

Samostalnost-ovisnost

Kolektivno-individualno

II. Priče u brojevima

Priča

1. Potjeh

2. Ribar

3. Regoč

4. Šuma

5. Jaglenac

6. Toporko

7. Neva

8. Jagor

36

Nebo – misao, energija

0 beskonačno savršenstvo, sve i ništa

10 uspjeh uz velike napore

19 neovisnost, sloboda

20 snaga , strast, visoki ideali

36 broj neba, misli

46 Ambicija, hrabrost

Priča	Poglavlja	Broj likova u naslovu
1. Potjeh	7	1
2. Ribar	3 (o,m,s)	2
3. Regoč	2 (R,K,2s)	1
4. Šuma	3 (m,s,ž;D,T,S)	1
5. Jaglenac	19 (sloboda)	2
6. Toporko	8 (organ. druž.)	10 (usp. uz nap.)
7. Neva	0 (savršenstvo)	2
8. Jagor	4 (stabilnost)	1
36	46	20
Nebo	Amb., hrab.	Snaga, strast, ideali

Priča	Broj sl. u imen. u nasl.	Br. sl. u nas.
1. Potjeh	6	24
2. Ribar	7	23
3. Regoč	5	5
4. Šuma	7	14
5. Jaglenac	8 + 7	30
6. Toporko	15	30
7. Neva	5 + 12	24
8. Jagor	5	5
	77	155

Lijepo izražavanje

Kontrola misli

15-sklad 17-napor i uživanje 23-promjene i prilagođavanje 24-ljubav i majčinstvo
 14-uravnoteženje energije 30-kreat. i komunik.

Priča

Tumač imena

1. Potjeh

2

2. Ribar

7

3. Regoč

2

4. Šuma

2

5. Jaglenac

3

6. Toporko

2

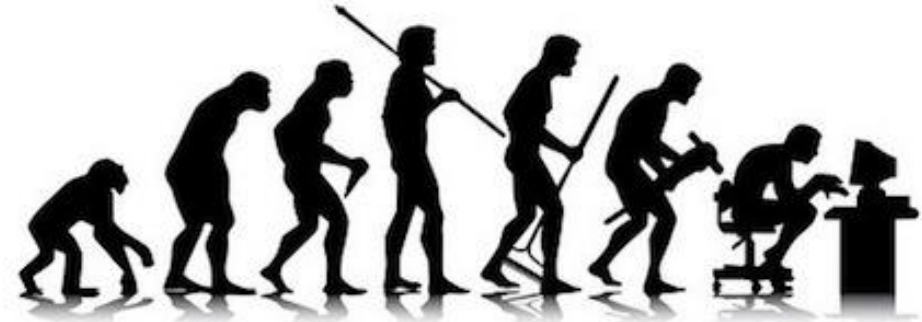
7. Neva

4

8. Jagor

2

24

**Ljubav i majčinstvo,
dan, zatvaranje kruga,
jedinstvo suprotnosti (dan i noć)**

Priča	Ljudi	Životinje	Mitska bića
1. Potjeh	4	0	5
2. Ribar	4	4	8
3. Regoč	3	2	2
4. Šuma	3	6	6
5. Jaglenac	7	6	8
6. Toporko	22	4	1
7. Neva	46	7	2
8. Jagor	3	3	4
	93	32	31

*"Čim se čovjek pojavio, sve je bilo potpuno.
Jer, sve je u čovjeku sadržano.
On u sebi ujedinjuje sve oblike".- HP Blavitzky*

Priča

Bog

1. Potjeh

0

2. Ribar

0

3. Regoč

7 duhovnost, dubinsko znanj

4. Šuma

10 uspjeh uz napor

5. Jaglenac

6 savršenstvo, stabilnost

6. Toporko

0

7. Neva

0

8. Jagor

2 razdvajanje, sukob

25

dvosmislenost

$3+4+5+8=20$ snaga, strast, ideali

$3*7+4*10+5*6+8*2=107$ novi početak, slušaj

svoju intuiciju, anđeoski broj

Priča Bog, Bože, Božj*

1. Potjeh 0

2. Ribar 0

3. Regoč 20 snaga, strast, ideali

4. Šuma 15 sklad

5. Jaglenac 14 uravnoteženje energije

6. Toporko 4 materija, razum, red

7. Neva 0

8. Jagor 4

57

Izdaja, problemi

**3+4+5+6+8=26 osobna inicijativa u borbi
protiv grijeha**

3*20+4*15+5*14+6*4+8*4=246 suradnja, harm

3.8. Upotrebljeni brojevi i njihova frekvencija:

Broj	Frekvencija
------	-------------

0	2
---	---

$\frac{1}{2}$	14
---------------	----

1	161
---	-----

2	169
---	-----

3	52
---	----

4	8
---	---

5	3
---	---

6	6
---	---

7	23
---	----

8	2
---	---

9	50
---	----

10	20
----	----

12	5
20	4
30	1
50	2
100	10
200	1
500	1
1000	3
Ukupno:	
20	537

Brojevi ne izražavaju samo količine nego i ideje i sile. Svaki broj ima određeno svostvo, po vjerovanjima drevnih naroda slučajnost ne postoji, sve je dio Jednog i jednog velikog šarenog i razigranog tkanja koje se zove život. Za Platona je tumačenje simbola i brojeva najviši stupanj spoznaje i bit kozmičkog i unutarnjeg sklada, a brojanje i računanje je najniži stupanj umjeća matematike (Regoč ne zna skoro ništa osim brojati).

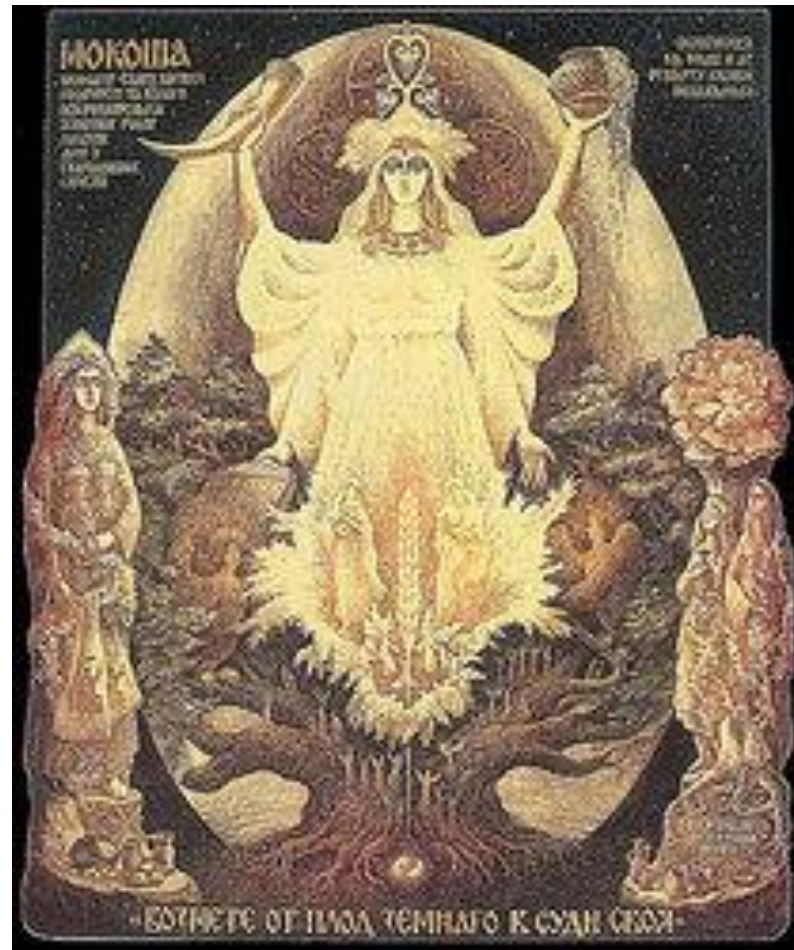
Pitagora kaže da je svemir urađen prema brojevima i geometrijskim oblicima.

Njegoš:

"Iz grmena velikoga lafu izać trudno nije,
u velikim narodima geniju se gnj'jezdo vije..."

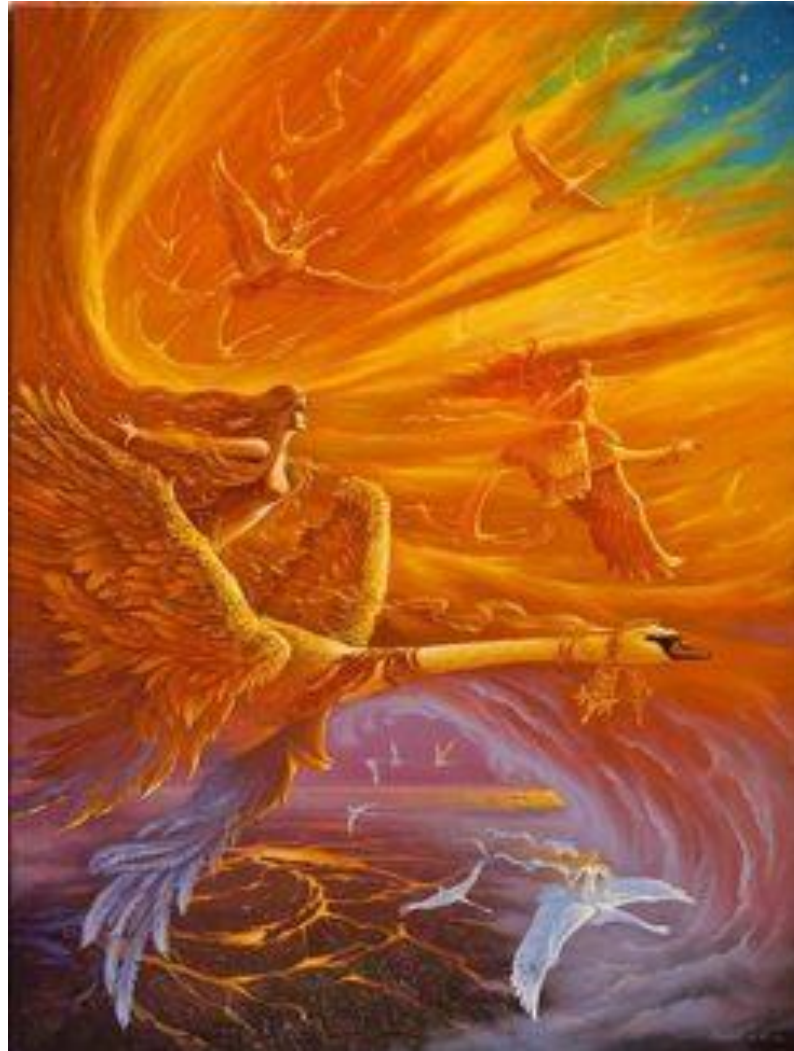

“Čobani i čobanice poustajaše, pa stadoše viriti, sve jedan iza drugoga stojeći, na Kosjenku, a onda oni, koji se bijahu najgore uplašili, najprije pridoše k njoj, jer bijahu u svemu najhitriji.”

“Po savjetu bake i djeda učiniše samo jedno selo i jedno gumno, jednu crkvu i jedno groblje, kako više ne bi bilo zlobe ni nesreće.”

”A u tvrdome gradu, međutim, kićena gospoda jednako su pila i pirovala. No ovo je trajalo već odviše godina, pak premda bijahu podrumi i riznice tvrdoga grada najbogatiji u sedam carevina, ipak je nakon toliko godina počelo u njima nestajati alema. Nevjerne sluge odmah se pobuniše, čaglji se razbjegoše, straže ostaviše svoja mjesta. Al sve ovo još ne zabrinu gospodu, jer bijahu izgubili pamet od vina i pirovanja.”

“U ludo sam diz'o zidove do neba”, misli on, “nisu meni mîri i zidovi djecu sačuvali, nego rupa, koju kepčić probi! Pa našto mi onda mîri i zidovi?”

“Tražite i izaberite što ima najsitnije u kolibi i u pojati. Na onom će joj se snaga razbiti.”

Stećak u Boljanima: Skulptura kovača Semorada

